

ORGELPIPAN 7

TRAFIKUTREDNING

VERSION 3, REVIDERAD
2020-03-30

UPPDRAG

Uppdragsnamn:	Orgelpipan 7 trafikutredning
Titel på rapport:	Orgelpipan 7 trafikutredning
Version:	Version 3
Datum:	2020-03-30

MEDVERKANDE

Beställare:	Hufudstaden AB
Kontaktperson:	Karl Palm
Konsult:	Tyréns AB
Uppdragsansvarig:	Hrund Skarphedinsdottir
Handläggare:	Vera Belaieff
Kvalitetsgranskning:	Jonas Frejd

Tyréns AB

Tel: 010 452 20 00
www.tyrens.se

Säte Stockholm
Org.Nr: 553194-7986

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	SAMMANFATTNING
2	INLEDNING
2.1	Bakgrund
2.2	Uppdragets omfattning
3	NULÄGESBESKRIVNING
3.1	Gångtrafik
3.2	Cykeltrafik
3.3	Kollektivtrafik
3.4	Biltrafik
3.6	Parkering
3.7	Varumottagning
4	PLANFÖRSLAG
4.1	Framtida gatunät
4.2	Trafikflöden
4.3	Parkering
4.4	Varumottagning

1 SAMMANFATTNING

Orgelpipan 7 är en mycket centralt belägen fastighet i Stockholm. För många tågresenärer är kvarteret det första mötet med staden, och platsen mitt i city har en stark identitet. Kvarteret Orgelpipan 7 avgränsas mot Mäster Samuelsgatan i norr, Vasagatan i väster, Klarabergsgatan i söder och Klara Norra Kyrkogata öster. Det aktuella planförslaget för kvarteret innebär en på- och ombyggnad av kvarteret med kontor.

Kvarterets läge innebär att flera målpunkter finns inom gång- och cykelavstånd. Även gällande kollektivtrafik är läget mycket gynnsamt. Samtliga tunnelbanelinjer och pendeltåg kan nås via T-centralen respektive Stockholm City, vars entréer ligger endast ett stenkast ifrån kvarteret. Utöver det finns spårvagns- och busstrafik nära till hands. På kringliggande gator har samtliga trafikslag höga flöden. Inom fastigheten finns ett större parkeringsgarage samt en lastgata för verksamheterna i byggnaden.

Planförslaget innebär ingen förändring av gatunät eller trafikflöde. Cykelparkering för verksamheter bör ges större och mer attraktiv plats inom Continentalgaraget. Det centrala läget i staden bidrar dock till att bilplatser för verksamheter kan nedprioriteras. Lastgatan för godsmottagning kvarstår, men får en ny utformning med gemensam in- och utfart.

2 INLEDNING

Mitt i mötet mellan Centralstationen och T-centralen ligger fastigheten Orgelpipan 7. Byggnaden på fastigheten sträcker sig över hela kvarteret och Orgelpipan 7 tillhör stadsdelen Norrmalm. Kvarteret är beläget mellan Klarabergsgatan, Vasagatan, Klara Norra Kyrkogata och Mäster Samuelsgatan. Fastigheten innefattar även byggnaden under Klarabergsviadukten och Klarabergsgatan. Totalt omfattar kvarteret ca 30 400 kvm befintlig LOA.

För många tågresenärer är kv. Orgelpipan 7 det första mötet med staden och Stockholms arkitektur. Det strategiskt viktiga läget kräver höga arkitektoniska kvaliteter och en stark identitet. Både fastighetens läge och den befintliga byggnadens förutsättningar innebär flera utmaningar, men framförallt har Orgelpipan 7, ihop med omkringliggande byggnader och miljö, stor potential att vara en välkomnande, vacker och aktiv entré till Stockholms city.

Planområdets lokalisering i staden.

2.1 BAKGRUND

Byggnaden på Orgelpipan 7 uppfördes som ett kontors- och affärshus under 1960-talets första hälft. De dubbla affärsvåningarna i souterräng tar upp nivåskillnaden mot Centralplan och skapar attraktiva lokaler också under Klarabergsviadukten. Byggarbetet var mycket komplicerat eftersom det utfördes vägg i vägg med den nya huvudstationen för tunnelbanan som stod färdig 1957. Kvarteret har fem våningar längs Klarabergsgatan respektive sex våningar mot Vasagatan och Mäster Samuelsgatan. Vid gaveln mot Klara Norra Kyrkogata finns även en souterrängsvåning. Byggnaden vilar på det stora Continentalgaraget med plats för 450 parkerade bilar. Anläggandet av parkeringsgarage i tre våningar samt två källarplan krävde stor och komplex utschaktning med hög precision.

Kvarteret fick sitt centrala läge 1871 då centralstationen öppnade. Före detta tillhörde kvarteret stadsdelens utkant. Den nya stationen skapade en ny mittpunkt i Stockholm för resande och pendling och idag ligger Orgelpipan 7 centralare än någonsin. Fastigheten har varit i Hufvudstadens ägo sedan 1979.

2.2 UPPDRAGETS OMFATTNING

Planförslaget innebär en på- och ombyggnad av Kv. Orgelpipan 7. En större funktionsblandning inom fastigheten är eftersträvarnsvärd. Fastighetens läge är mycket centralt och ligger i ett nära sammanhang med övriga pågående planarbeten i Cityområdet. Hela Stockholms centralstation ingår i ett detaljplanearbete, och Orgelpipan 7 är en av två samordnade planer som Stockholm stad driver parallellt för att skapa ett enhetligt sammanhang runt Stockholms centralstation.

Hufvudstaden AB är innehavare av tomträtten till fastigheten Orgelpipan 7. Även en mindre del av fastigheten Norrmalm 4:53 ingår i planområdet, vilken ägs av staden. Det är Hufvudstaden AB som har inkommit med ansökan om utökning och påbyggnad inom fastigheten.

Ytan inom kvarter Orgelpipan 7 planeras att fördelas enligt nedan sammanställning:

KONTOR

BTA: 16 955 kvm

ÖVRIG VERKSAMHET

BTA: 6635 kvm (bottenvåning)

BTA: 4027 kvm (källarvåning K1)

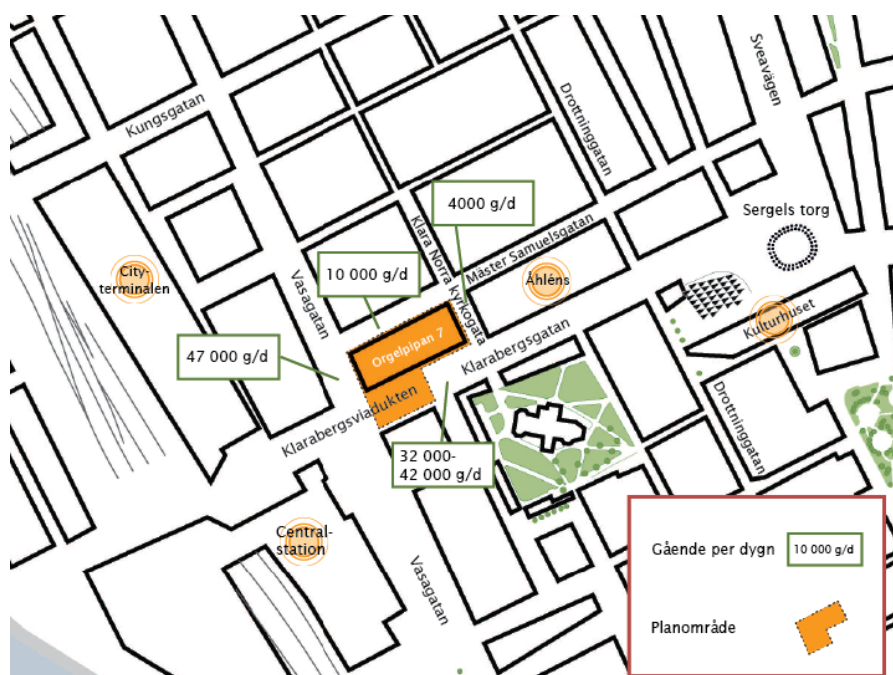
3 NULÄGESBESKRIVNING

Planområdet avgränsas av Mäster Samuelsgatan i norr, Vasagatan i väster, Klarabergsgatan i söder och Klara Norra Kyrkogata öster. Planområdet har en sammanlagd yta om cirka 6 000 m².

3.1 GÅNGTRAFIK

Orgelpipan 7 är belägen mycket centralt och har därför ett gynnsamt läge med gångavstånd till flera målpunkter i city. I absolut närhet finns T-centralen, Stockholm City och Centralstationen samt Sergels torg med kringliggande varuhus och shoppinggator.

Eftersom Orgelpipan 7 ligger mitt i city är gångflödet på de kringliggande gatorna stort. Högst är gångflödet på Vasagatan, där flödet 2017 uppmättes till 47 000 gående per dygn av staden på sträckan mellan Klarabergsgatan och Mäster Samuelsgatan. Även gångflödet på Klarabergsgatan är högt enligt samma mätning och ligger inom ett spann mellan 32 000 - 42 000 gående per dygn. Det högre flödet uppmättes öster om Klara Västra kyrkogata, närmare Sergels torg, medan de lägre gäller Klarabergsgatan mellan Vasagatan och Klara Västra kyrkogata. Lokalgatorna Mäster Samuelsgatan och Klara Norra kyrkogata uppmättes till att ha något lägre gångflöden om 10 000 respektive 4000 gående per dygn.

Gångflöden kring Orgelpipan 7, 2017.

Samtliga gator som omringar planområdet har gångbanor. Bredden varierar men standarden är generellt god. Gångbanan närmast Orgelpipan 7 på Mäster Samuelsgatan är dock inte sammanhängande utan bryts utav två in- och utfarter till Continentalgaraget som ligger under fastigheten. Vasagatan är under pågående ombyggnad, vilket bland annat innebär bredare gångbanor med vistelsezoner samt trädplantering. Under byggtiden är framkomligheten begränsad. Ombyggnationen planeras vara klar 2022.

Korsningen mellan Vasagatan och Klarabergsgatan präglas av stor nivåskillnad och gatorna sammankopplas för gående av en trappa. Trappan är placerad längs Orgelpipans södra sida och har ramper för barnvagn.

Strax öster om trappans nedersta avsats, under Klarabergsviadukten, finns en yta som idag kan uppfattas som otrygg. Detta gäller framför allt nattetid. Trygghetsåtgärder är planerade för detta område.

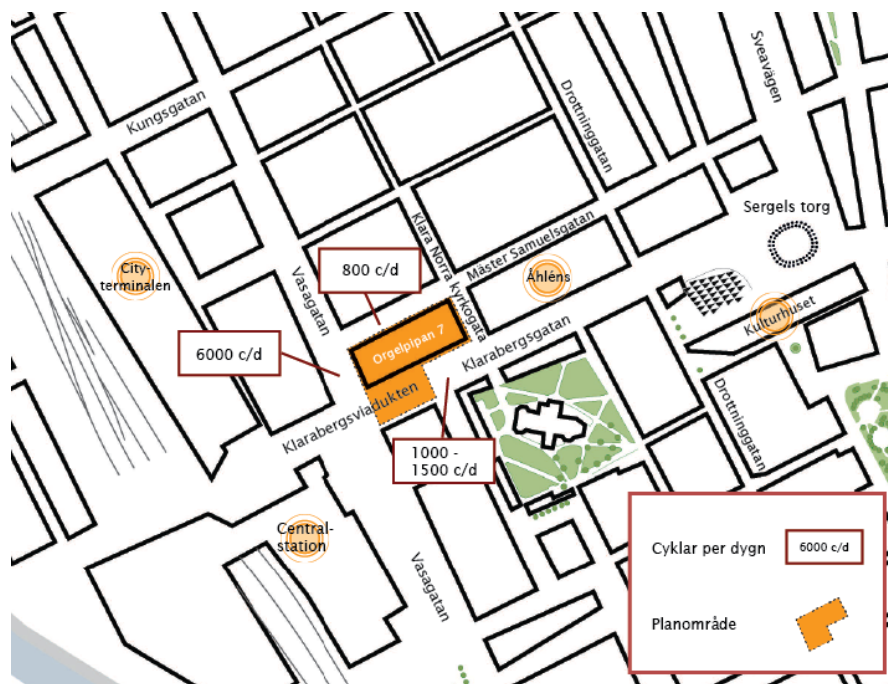
3.2 CYKELTRAFIK

Kvarteret har ett mycket gynnsamt läge för cykel och ligger i direkt anslutning till stadens cykelnät. Vasagatan klassas idag som ett regionalt pendlingsstråk och idag sker arbete där nya, bredare cykelbanor på 2,25 m byggs. På Mäster Samuelsgatan och Klara Norra kyrkogata sker cykling i blandtrafik.

Cykelflödet är högst på Vasagatan med 6000 cyklister per dag, enligt mätningar från Stockholms stad 2017. Flödet på Klarabergsgatan var 1000-1500 cyklister och på Mäster Samuelsgatan strax under om 800 cyklister per dag. Ingen mätning gjordes på Klara Norra kyrkogata.

Med cykel kan många målpunkter nås från Orgelpipan. Inom 5 km nås Solna i norr och Johanneshov i söder. 10 km bort finns bland annat Täby, Bromma, Farsta och Nacka.

Cykelflöde kring Orgelpipan 7, 2017.

3.3 KOLLEKTIVTRAFIK

Orgelpipan 7 ligger i ett mycket tillgängligt kollektivtrafikläge. Stadens största bytespunkt som utgörs av T-centralen och Stockholm City ligger i direkt anslutning till kvarteret. En entré till de båda stationerna finns på södra sidan av Klarabergsgatan, precis mitt emot Orgelpipan 7. Entréer finns även på båda sidor om Vasagatan, en mitt emot Orgelpipan 7 och två strax norr om i höjd med Bryggargatan. Samtliga av kollektivtrafikens tunnelbanelinjer passerar idag T-centralen och via Stockholm City nås alla linjer för pendeltåg. Fjärrtåg nås via Centralstationen, som även den har entréer från Klarabergsgatan samt Vasagatan.

Spårvagnslinje 7 går från Klarabergsgatan strax öster om Orgelpipan, längs city och ut på Djurgården. Även busslinjerna 65, 69 och 54 stannar vid hållplatsen på Klarabergsgatan. På södra sidan av Klarabergsgatan finns en fil för linjetrafik, buss och taxi.

Fler busslinjer ut till kranskommuner samt stombuss 1 avgår från Cityterminalen, som ligger ett kvarter väster om Orgelpipan 7. Från Cityterminalen går även flygbussar och andra kommersiella bussar.

Vasagatan har idag ingen busstrafik som passerar Orgelpipan dagtid. Istället återfinns busstrafik i Vasagatans norra respektive södra ände. Hållplatsen Vattugatan i anslutning till Vasagatan trafikeras av bussar som går i rusningstrafik. Nattbussar avgår dock, förutom från Vasagatans södra ände samt från Cityterminalen och Klarabergsviadukten, även från hållplatsläget under Klarabergsviadukten bredvid Orgelpipan 7.

Efter färdig ombyggnad av Vasagatan kommer busshållplatsernas lokalisering förändras. En ny busstation planeras bland annat vid kvarteret norr om Orgelpipan 7.

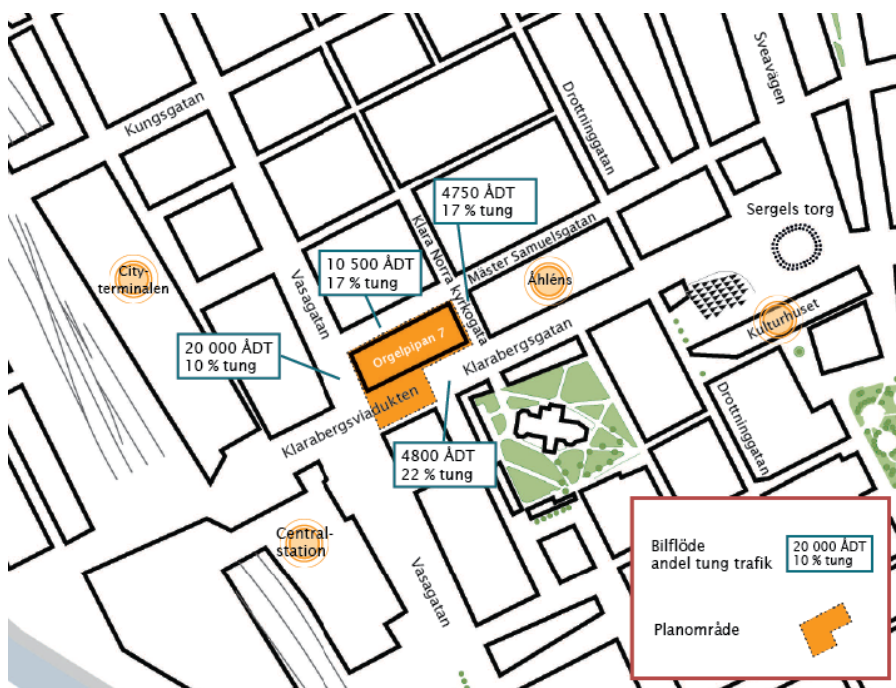

Kollektivtrafikens framtida hållplatser och stationsentréer nära planområdet.

3.4 BILTRAFIK

Flödet för bil och annan motorfordonstrafik är varierande på de gator som omringar Orgelpipan 7. Mest trafikerad är Vasagatan med 20 000 ÅDT varav 10 % är tung trafik. Hastigheten på Vasagatan är idag 50 km/h. Hastigheten har dock beslutats att sänkas och gatan ska skyltas om till 40 km/h. Klarabergsgatan har ett mindre biltrafikflöde om 4800 ÅDT, men en högre andel tungtrafik om 22 %. Utöver motorfordonstrafik trafikeras gatan av spårvagnar, men dessa är alltså inte medräknade i detta flöde. Hastigheten är idag 50 km/h men ska sänkas till 40 km/h. Strax väster om Klara Norra kyrkogata, mot Sergels torg, blir ny hastighet 30 km/h. Även Mäster Samuelsgatan och Klara Norra kyrkogata har idag och fortsatt en hastighetsbegränsning om 30 km/h. Dessa gator trafikeras av 10 500 respektive 4750 ÅDT, varav båda har 17% tung trafik.

Samtliga gator är dubbelriktade. Allmän motorfordonstrafik är förbjuden på Klarabergsgatan öster om Klara Norra kyrkogata. Ett påbudsmärke hänvisar till endast högersväng från Klara Norra kyrkogata ut på Klarabergsgatan. Här gäller väjningsplikt. Fyrvägskorningen mellan Klara Norra kyrkogata och Mäster Samuelsgatan har varken väjningsplikt eller trafikljus. Korsningen mellan Mäster Samuelsgatan och Vasagatan är signalreglerad.

Bilflöde och andel tungtrafik kring Orgelpipan 7, 2017.

3.5 PARKERING

3.5.1 CYKELPARKERING

Inom Continentalgaraget på plan K1 finns ett låst cykelrum för kontorshyresgäster. Cykelrummet har plats för cirka 60 cyklar. I garaget finns ingen publik cykelparkering.

Ett mindre antal cykelparkeringsställ för allmänheten finns längs Klarabergsgatan. Cykelparkering finns även på västra sidan av Vasagatan, mitt emot Orgelpipan 7, under Klarabergsviadukten.

3.5.2 BILPARKERING

Under markplan i fastigheten finns Continentalgaraget. Garaget rymmer 450 parkeringsplatser. På plan K3 finns 46 platser för laddningsbara fordon. Garaget har en timtaxa på 16kr/10 min alla dagar, och 80 kr/kväll från 19.00-24.00. Maxtaxan per dygn är 495 kr. In- och utfart till garaget sker från Mäster Samuelsgatan, och är placerad mellan in- respektive utfarten för en lastgata.

Längs Mäster Samuelsgatan närmast Orgelpipan 7 är parkering tillåten i en timme mot avgift. Parkeringsförbud gäller fredagar 0-6. Parkering sker parallellt med gångbanan och inga parkeringsrutor finns. På sträckan mellan in- och utfart till garage och lastgata är endast parkering av motorcykel och moped tillåten inom specifik parkeringsruta. På norra sidan av Mäster Samuelsgatan gäller stoppförbud.

Påparkeringsfickor för rörelsehindrade finns på båda sidor om Mäster Samuelsgatan. Parkering är tillåten under högst tre timmar mot avgift.

På Vasagatan utanför kvarteret gäller stoppförbud, med undantag för av- och påstigning för taxibilar. Stoppförbud gäller även på båda sidor av Klara Norra kyrkogata samt på Klarabergsgatan.

3.6 VARUTRANSPORT OCH ANGÖRING

Lastgatan till Orgelpipan 7 ligger vid Mäster Samuelsgatan med separat in- och utfart. Lastgatan har ca åtta lastkajer och en container. En fast lastkaj finns för varje butik och restaurang. Lastkajen har begränsande utformning; längd 6 m, höjd 2,75-3,1 m och tyngd 12 ton. Begränsningarna framgår av skyltar vid infarten.

Lastkajerna närmast infarten går inte att angöra samtidigt. För att angöra till dessa lastkajer krävs att bilarna backar mot kajen.

Lastgatan är obemannad vilket innebär att leveranser tar längre tid. Leverantörerna måste kontakta butiks- eller restaurangpersonal när leverans ska ske.

Utöver lastgatan finns ett mindre varuintag via en port från Klarabergsgatan. Denna angörs inte av lastbilar utan fungerar endast för gående eller cyklande bud.

- Bild 1. Continentalgaraget samt in- och utfart till lastgatan, med MC-parkering utanför.
 Bild 2. Parkering för rörelsehindrade samt på- och avstigningsplats på markerad sträcka på Mäster Samuelsgatan.
 Bild 3. Korttidsparkering mot avgift på Mäster Samuelsgatan.
 Bild 4. Trappa mellan Vasagatan och Klarabergsgatan.
 Bild 5. Cykelbana samt cykelparkering på Klarabergsgatan.
 Bild 6. Mindre entré för varumottagning från Klarabergsgatan.

4 PLANFÖRSLAG

4.1 FRAMTIDA GATUNÄT

Gatunätet kring Orgelpipan 7 kommer trots ombyggnad av kvarteret vara oförändrad jämfört med idag. Detta eftersom gaturummet inte ingår i eller påverkas av ombyggnationen.

4.2 TRAFIKFLÖDEN

Trafikflödena på gatorna kring Orgelpipan 7 förväntas inte påverkas av den nya gestaltningen av kvarteret. Gång-, cykel- och biltrafiken förväntas oförändrad.

4.3 PARKERING

4.3.1 CYKELPARKERING

Cykelparkering är en viktig del av Stockholms infrastruktur då cyklandet ökar kraftigt. Staden har tagit fram riktlinjer för hur många cykelparkeringar som behövs vid nyproduktion av bostäder och olika verksamheter. Riktlinjerna för kontor innebär 10-20 platser per 1000 kvm BTA.

Riktlinjerna ger att totalt 150 - 300 cykelparkeringsplatser ska finnas för kontorsverksamheten i hela Orgelpipan 7. Detta innebär 0,2 - 0,4 platser per anställd, räknat utifrån att en anställd har 20 m² av den totala kontorsytan.

Eftersom stadens riktlinjer är utformade i spann finns det möjlighet att anpassa antalet cykelparkeringsplatser efter de specifika förutsättningar som finns inom varje nybyggnadsprojekt. Med anledning av Orgelpipans centrala lokalisering nära service och cykelstråk finns goda förutsättningar för att använda cykel. Därför rekommenderas de högre värdena i intervallen att användas vid beräkning av antal cykelparkeringar.

Gällande placering av cykelparkeringar ska det för arbetsplatser finnas inom fastigheten. Placeringen är med fördel inomhus och nära gatuplan, med goda möjligheter att låsa fast cykelram och hjul. På Orgelpipan 7 rekommenderas att cykelparkering placeras i Continentalgaraget med smidig anslutning till in- och utfarten.

Totalt för kontor bör alltså 150 - 300 cykelparkeringsplatser anläggas inom Continentalgaraget. För att rymma cykelparkeringsplatser kan bilparkeringsplatser behöva tas i anspråk. En normalstor bilparkeringsplats är 12,5 m², en yta som enligt Boverkets mått motsvarar plats för 6 parkerade cyklar. Det innebär att 150 - 300 cyklarparkeringsplatser motsvarar 25 - 50 bilparkeringsplatser. Om den nuvarande utformningen av garaget med de 60 cykelparkeringsplatserna behålls, behöver endast 15 - 40 bilparkeringsplatser tas i anspråk för att uppfylla det totala utrymmet för cykelparkering i garaget.

Utöver kontor kan eventuell komersiell verksamhet på källarplanet K1 kräva specifika cykelplatser. Beroende på placering av entré till verksamheten kan cykelparkeringsplatser föreslås placeras inom Continentalgaraget, då med smidig anslutning till verksamheten samt in- och utfart. Antal cykelparkeringsplatser beror även på typ av verksamhet. Enligt Stockholm stads riktlinjer för nyproduktion av idrotts- eller rekreationsanläggningar bör 10-40 parkeringsplatser per 100 besökare anläggas. Detta innebär en yta motsvarande 2-7 bilparkeringsplatser.

Cykelparkeringen inom fastigheten bör vidare utformas så att plats finns för olika typer av cyklar. Utrymme för lastcyklar och cykelkärror samt möjlighet att ladda elcyklar bör finnas.

Cykelparkering för handel ska lokaliseras på stadens mark nära entréer. Det är inte önskvärt att allmänheten får tillgång till cykelrum inom fastigheten och Continentalgaraget. Riktlinjer för handel är enligt staden 20-30 platser per 1000 kvm BTA.

4.3.2 BILPARKERING

Stockholms stad har idag ingen gällande parkeringsnorm för nybyggnation av kontor. En utredning av bilparkeringsbehov sker istället inom varje projekt och godkänns sedan med detaljplan och bygglov. Ett parkeringstal på 1-4 platser/1000 m² BTA är förekommande för innerstadsprojekt, och intervallet användes exempelvis inom Hagastaden. Intervallet ger för Orgelpipan 7, med två våningars tillbyggnad, ca 15-60 parkeringsplatser för kontorsytan. Det innebär 0,02-0,08 platser per anställd, räknat utifrån att varje anställd har 20 kvm av totala kontorsytan.

Eftersom Orgelpipan 7 ligger mitt i city bör även ett parkeringstal på 0 beaktas i vidare utredning. Ett starkt argument för att använda parkeringstalet 0 är närheten till kollektivtrafik. Om det finns särskilda behov av parkeringsplatser kan närliggande parkeringshus, då särskilt Continentalgaraget, utnyttjas. Dessa möjliggör för företag inom Orgelpipan 7 att hyra in sig på parkeringsplatser vid behov.

Gällande handel och övriga verksamheter inom kvarteret finns inga krav på att parkeringsplatser ska finnas. Om parkeringsbehov finns för handel eller andra verksamheter finns möjlighet att använda parkeringsplatser inom Continentalgaraget.

Parkering för rörelsehindrade ska enligt Plan- och Bygglagen (PBL) placeras inom 25 m gångavstånd till entré. Om möjligt ska parkeringsplatsen enligt Stockholm stads egna riktlinjer finnas inom 10 m från entré. Tidsbegränsningen för parkeringen ska vara minst 3 timmar. Den befintliga parkeringsplatsen för rörelsehindrade på Mäster Samuelsgatan uppfyller dessa krav och täcker därmed behovet för besöksparkering för rörelsehindrade. Vid behov av parkeringsplats för rörelsehindrade för boende i Orgelpipan 7 kan en plats i Continentalgaraget tas i anspråk för detta.

4.3.3 VARUMOTTAGNING

Varuleverans och avfallshantering kommer fortsatt att ske vid lastgatan vid Mäster Samuelsgatan. In- och utfarten kommer efter ombyggnad att bli gemensam där den tidigare östra utfarten stängs av. Konsekvenserna blir att det inte går att angöra lastkajen mot dagens utfart. Andra lastkajer går att angöra. Det kan dock leda till konflikter mellan lastbilar på väg in och ut och backningsrörelserna inne på lastgatan blir fler. Staden tillåter inga backningsrörelser på sin mark. Om fordon möts på väg in och ut måste fordonet som är inne i lastgatan backa för att släppa in det andra fordonet.

För att minimera konflikter mellan trafik in och ut ur parkeringsgaraget och lastgatan föreslås att trafiken separeras så att trafik till och från parkeringsgaraget kör rakt fram. En refug byggs mellan den trafiken och trafiken som ska in respektive ut ur lastgatan.

Antal transporter beror på typ av verksamhet inom fastigheten. Vid ombyggnationen av kvarteret kan verksamheterna inom fastigheten komma att förändras, varför det är svårt att uppskatta ett exakt flöde.

TYRÉNS

Tyréns AB, 118 86 Stockholm, www.tyrens.se